

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مجموعه قوانین
اختیار

مُحْشای مُنْقَح دفاتر ازدواج و طلاق

(مقررات دفاتر ازدواج و طلاق)

شامل

نظامنامه دفاتر ازدواج و طلاق مصوب ۱۴۰۱/۲/۱۰ رئیس قوه قضاییه

با ارجاعات و توضیحات تنقیحی

به همراه جدیدترین

آرای هیات عمومی دیوان عدالت اداری

بخشنامه های ثبتی

نظریات مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضاییه

کافی از گروه پژوهشی و گردآوری پایگاه خبری اختیار

به سرپرستی سیاوش هوشیار

شهر دادبازار

www.dadbazar.com

برای تهیه کتاب
اینجا کلیک کنید

پیشگفتار

متون حقوق ثبت شاید به سبب قدمت، فاقد روزآمدی و پویایی متون سایر شاخه‌های علم حقوق بوده است و همچنین به جهت آنکه حقوق ثبت مانند حقوق جزا و حقوق قراردادها و ... استفاده عمومی در حد وسیع نداشته است، انگیزه جدی برای روزآمد کردن آن هم وجود نداشته است.

با این حال تحولات فناوری و هویدا شدن کارآمدی و سودمندی چشمگیر آن، موجب شد که در حوزه ثبت نیز، مانند سایر فرایندهای اجرایی قوه قضاییه اراده ای جدی برای بهره‌گیری از زیرساخت‌های الکترونیک شکل بگیرد.

این رویکرد در جای خود نیاز به اصلاح و تنظیم و تطبیق مقررات خاک گرفته سابق با الزامات ثبت الکترونیکی داشت و به همین جهت در چند سال اخیر اقلا در حوزه دفاتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق که خط مقدم فرایند اجرایی ثبت هستند مقررات جدید و منطبق بر ثبت آنی و الکترونیکی تدوین و اجرایی شده اند.

از سوی دیگر حقوق ثبت نهایتاً ممکن است در دانشکده های حقوق اجمالاً در قالب یک درس دو واحدی انتخابی در دوره کارشناسی رشته حقوق به دانشجویان تدریس بشود و قطعاً در این فشرده‌گی جایی برای پرداختن به جزئیات مباحثی مانند حقوق دفاتر ازدواج و طلاق پیدا نخواهد شد.

ما در این کتاب کوشیده ایم با توجه به این دو کاستی (کهنگی متون حقوق ثبت و فقدان نگاه تخصصی به حقوق دفاتر ازدواج و طلاق)، محتوایی جامع و مفید گردآوری کنیم که هم برای دانشجویان و داوطلبان آزمون های تخصصی رشته حقوق مفید باشد و هم به کار سردفتران و شاغلان در دفاتر ازدواج و طلاق بیاید.

به این منظور به دنبال انتشار کتاب «محشای منقح دفاتر اسناد رسمی» از سوی نشر دادبازار، با بررسی و حلاجی منابع مختلف و تحلیل تنقیحی آن‌ها، سعی کردیم در این کتاب با رعایت ایجاز و پرهیز از پرگویی‌هایی که معمولاً در مجموعه‌های قوانین و مقررات صورت می‌گیرد، متن به روز و خاص این حوزه را با قید ارجاعات داخلی و خارجی در اختیار جامعه حقوقی کشور قرار بدهیم.

از آنجا که هنوز متن قانونی مستقلی برای دفاتر اسناد ازدواج و طلاق -مانند آن چه برای

دفاتر اسناد رسمی وجود دارد- در حقوق ایران موجود نیست، ما در تنظیم تنقیحی مطالب کتاب، «نظامنامه دفاتر ازدواج و طلاق» مصوب ۱۴۰۱ را به عنوان محور در نظر گرفته‌ایم. «نظامنامه دفاتر ازدواج و طلاق» علاوه بر اینکه بسیار جدید و روزآمد است، خاص‌ترین مقرر حقوقی راجع به دفاتر ازدواج و طلاق است، و به همین جهات محوریت دادن به آن را مفید دیدیم.

با این حال مخصوصا با توجه به ارجاعات صریح موجود، بی‌نیاز از پرداختن به قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران مصوب ۱۳۵۴ و آیین‌نامه آن مصوب ۱۳۹۹ و همچنین قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱ نبودیم، که باز هم به منظور رعایت ایجاز بخش‌های با ارتباط کامل از آن‌ها را در این کتاب ذکر کرده‌ایم.

علاوه بر این‌ها ارجاع به قوانین و مقررات مختلف مرتبط دیگر به صورت زیرنویس در جاهای مختلف کتاب آمده‌اند و به جز آن هر جا لازم بوده است توضیح مولف - که با علامت \diamond مشخص شده- نیز ذکر شده است.

عنوان این کتاب «محشای منقح» انتخاب شده است چون در حاشیه نویسی بر تنقیح قوانین و مقررات تمرکز داشته‌ایم، به عنوان یک مزیت می‌توان گفت این روش در مقایسه با حاشیه نویسی علمی یا مبتنی بر دکترین از قابلیت استناد پذیری بیشتری برخوردار است. قطعا این کتاب خالی از اشکال و کاستی نیست و مسلما در ویرایش‌های آتی در تکمیل و روزآمدی آن خواهیم کوشید، در این مسیر از اساتید و دانشجویان و علاقمندان محترم خواهش می‌کنیم ما را از نظراتشان بهره‌مند بفرمایند.

برای تماس مستقیم با گروه گردآورنده این کتاب به سرپرستی سیاوش هوشیار می‌توانید نظرات خود را از طریق رایانامه به نشانی sh641357@yahoo.com ارسال کنید.

فهرست

- بخش اول - نظامنامه دفاتر ازدواج و طلاق** ۷
- نظامنامه دفاتر ازدواج و طلاق ۹
- فصل اول: کلیات ۹
- فصل دوم: انتخاب سردفتران ۱۸
- فصل سوم: صلاحیت و وظایف دفاتر رسمی ثبت ازدواج و طلاق ۲۰
- فصل چهارم: تخلفات سردفتران و تعقیب انتظامی آن‌ها ۳۳
- بخش دوم - بخشنامه‌های ثبتی** ۳۷
- فصل اول - بندهایی از مجموعه بخشنامه‌ها که لغو نشده‌اند ۳۹
- فصل دوم - بخشنامه‌های ثبتی جدید (دفاتر ازدواج و طلاق) ۵۱
- فصل سوم - شیوه نامه و دستورالعمل‌ها ۶۷
- شرایط ضمن عقد نکاح چاپ شده در سند رسمی ازدواج ۶۷
- شیوه‌نامه بهره‌برداری از دفتر الکترونیک ثبت ازدواج ۶۹
- شیوه‌نامه بهره‌برداری از دفتر الکترونیک طلاق ۷۳
- بخشنامه تعرفه حق‌التحریر دفاتر رسمی ازدواج و طلاق ۷۷
- دستورالعمل بررسی نقل و انتقال سران دفاتر ازدواج و طلاق ۷۹
- اساسنامه کانون صنفی سردفتران ازدواج و طلاق ۸۳
- بخش سوم - از سایر قوانین و مقررات** ۹۳
- از قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفترباران ۹۵
- فصل چهارم - تعقیب و مجازات انتظامی سردفتران و دفترباران ۹۷
- از آیین‌نامه قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفترباران ۱۰۳
- فصل چهارم : قواعد اداری حاکم بر دفترخانه ۱۰۳
- فصل پنجم: تخلفات سردفتران و دفترباران و تعقیب انتظامی آن‌ها ۱۰۷
- از قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱ ۱۲۱
- فصل سوم - ازدواج ۱۲۱
- فصل چهارم - طلاق ۱۲۳
- فصل هفتم - مقررات کیفری ۱۲۹

- لایحه قانونی تصفیه سردفتران ازدواج و طلاق ۱۳۳
- آیین‌نامه ازدواج مردان ایرانی با زنان خارجی آواره ۱۳۵
- بخش چهارم- آرای هیئت عمومی دیوان عدالت اداری ۱۳۷**
- رأی شماره ۲۴۶۶ مورخ ۱۴۰۰/۹/۹ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری ۱۳۹
- رأی شماره ۱۱۳۸ مورخ ۱۴۰۰/۴/۵ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری ۱۴۱
- رأی شماره ۱۷۰۸ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۶ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری ۱۴۳
- رأی شماره ۱۳۲۸ مورخ ۱۳۹۸/۷/۲ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری ۱۴۷
- رأی شماره ۱۳۱۱ مورخ ۱۳۹۸/۶/۲۶ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری ۱۴۹
- رأی وحدت رویه شماره ۳۲۰ مورخ ۱۳۹۷/۲/۲۵ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری ۱۵۱
- رأی شماره ۴۸۴ مورخ ۱۳۹۶/۵/۲۴ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری ۱۵۳
- بخش پنجم- نظریه‌های مشورتی اداره کل حقوقی ۱۵۵**
- نظریه مشورتی شماره ۷/۱۴۰۱/۲۸۶ مورخ ۱۴۰۱/۵/۹ ۱۵۷
- نظریه مشورتی شماره ۷/۹۹/۵۲۳ مورخ ۱۳۹۹/۵/۱۴ ۱۵۸
- نظریه مشورتی شماره ۷/۹۹/۲۳۱ مورخ ۱۳۹۹/۲/۲۹ ۱۵۹
- نظریه مشورتی شماره ۷/۹۸/۱۰۰۶ مورخ ۱۳۹۸/۷/۱۶ ۱۶۰
- نظریه مشورتی شماره ۷/۹۷/۱۳۶۵ مورخ ۱۳۹۷/۵/۸ ۱۶۱
- نظریه مشورتی شماره ۷/۹۷/۶۳۲ مورخ ۱۳۹۷/۳/۲۹ ۱۶۱
- نظریه مشورتی شماره ۷/۹۷/۶۰۱ مورخ ۱۳۹۷/۳/۲۷ ۱۶۲
- نظریه مشورتی شماره ۷/۹۶/۲۴۰۳ مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۲ ۱۶۳
- نظریه مشورتی شماره ۷/۹۶/۲۰۸۶ مورخ ۱۳۹۶/۹/۸ ۱۶۴
- نظریه مشورتی شماره ۷/۹۶/۸۷۲ مورخ ۱۳۹۶/۴/۱۹ ۱۶۵
- نظریه مشورتی شماره ۷/۹۶/۳۲۳ مورخ ۱۳۹۶/۲/۱۳ ۱۶۵
- نظریه مشورتی شماره ۷/۹۵/۲۰۲۹ مورخ ۱۳۹۵/۸/۱۷ ۱۶۶
- نظریه مشورتی شماره ۷/۹۵/۱۰۹۱ مورخ ۱۳۹۵/۵/۱۱ ۱۶۷

نظامنامه دفاتر ازدواج و طلاق

مصوب ۱۴۰۱/۲/۱۰ رئیس قوه قضاییه

در اجرای ماده ۲۹ قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران مصوب ۱۳۵۴/۱۰/۲۶ و با عنایت به ماده ۲۱ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱ و در راستای آیین نامه قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران مصوب ۱۴۰۰/۱/۱۰ «نظامنامه دفاتر ازدواج و طلاق» به شرح مواد آتی است.

فصل اول: کلیات

مبحث اول: اختصارات و تعاریف

ماده ۱- معانی اصطلاحات و اختصارات نظامنامه به شرح زیر می باشند:

الف- سازمان: سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

ب- کانون: کانون سردفتران ازدواج و طلاق مرکز (تهران)^۳ و یا هر کانونی که بر اساس این نظامنامه در مراکز استان ها ایجاد می شود

پ- قانون: قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران مصوب ۱۳۵۳/۱۰/۲۶

ت- آیین نامه: آیین نامه قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران مصوب

^۱ ماده ۲۹ قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران مصوب ۱۳۵۴/۱۰/۲۶: «سردفتران و دفتریاران مکلفند علاوه بر رعایت تکالیف قانونی از نظاماتی که وزارت دادگستری برای آن ها مقرر می دارد متابعت نمایند همچنین مواد ۴۹ تا ۶۹ قانون ثبت اسناد و املاک در مورد مسئولان دفتر نسبت به سردفتران و دفتریاران و سردفتران ازدواج و طلاق نیز جاری است.»

^۲ تبصره ذیل ماده ۲۱ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱: «ثبت وقایع موضوع این ماده و ماده (۲۰) این قانون در دفاتر اسناد رسمی ازدواج یا ازدواج و طلاق مطابق آیین نامه ای است که ظرف یک سال با پیشنهاد وزیر دادگستری به تصویب رئیس قوه قضاییه می رسد و تا تصویب آیین نامه مذکور، نظام نامه های موضوع ماده (۱) اصلاحی قانون راجع به ازدواج مصوب ۱۳۱۶/۲/۲۹* کماکان به قوت خود باقی است.»

^۳ «اساسنامه کانون صنفی سردفتران ازدواج و طلاق» را در صفحه ۱۵۱ همین کتاب ببینید.

۱۴۰۰/۱/۱۰

ث- دفترخانه: دفترخانه رسمی ثبت ازدواج و طلاق

ج- سردفتر: شخصی که اداره امور دفترخانه ثبت رسمی ازدواج و طلاق را بر عهده دارد

چ- هیئت: هیئتی که به منظور مصاحبه با داوطلبان سردفتری و انتخاب سردفتران توسط رئیس سازمان انتخاب می شود

ح- دفتر: دفتر الکترونیکی که اسناد رسمی ازدواج و طلاق و سایر موارد مرتبط در آن ثبت می شود و به صورت بر خط (آنلاین) در دسترس دفترخانه می باشد^۴

خ- دادگاه: دادگاه انتظامی سردفتران و دفترباران موضوع ماده (۳۴) قانون^۵

د- اصحاب سند: اشخاص متقاضی تنظیم سند وقایع ازدواج و طلاق و اشخاص مرتبط.

ماده ۲- دفترخانه واحدی وابسته به قوه قضاییه است که برای تنظیم و ثبت اسناد رسمی ازدواج و طلاق و دیگر وظایفی که به موجب قوانین و مقررات به آن واگذار شده تشکیل می شود.

تبصره- سازمان می تواند بخشی از امور تصدی گری خدمات ثبتی مرتبط را به دفاتر ازدواج و طلاق واگذار نماید. تعرفه حق الزحمه بابت ارائه خدمات واگذار شده، به پیشنهاد سازمان و تایید رئیس قوه قضاییه خواهد بود.

مبحث دوم: پذیرش سردفتر

ماده ۳- سازمان مکلف است پس از تایید رئیس قوه قضاییه جهت رفع نیاز مناطقی که به موجب مقتضیات محلی، میزان کار و تعداد مراجعان نیاز به تأسیس دفتر ازدواج و طلاق دارند پس از اعلام عمومی، به نحو مقتضی به شرح ذیل نسبت به پذیرش سردفتر

^۴ «شبهنامه بهره برداری از دفتر الکترونیک ثبت ازدواج» مصوب ۱۴۰۰/۴/۲۷ و «شبهنامه بهره برداری از دفتر الکترونیک طلاق» مصوب ۱۳۹۷/۱۰/۱۲ رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور را به ترتیب در صفحه های ۶۳ و ۷۱ همین کتاب ببینید.

^۵ ماده ۳۴ قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفترباران مصوب ۱۳۵۴/۱۰/۲۶: «برای محاکمه انتظامی سردفتران و دفترباران و سردفتران ازدواج و طلاق هر استان یک دادگاه بدوی در اداره ثبت استان و برای تجدیدنظر احکام غیرقطعی دادگاه های بدوی یک دادگاه تجدیدنظر در سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تشکیل می شود.»

بخش دوم
بخشنامه های
ثبتي

برای تهیه کتاب
اینجا کلیک کنید

فصل اول - بندهایی از «مجموعه بخشنامه‌های ثبتی تا اول مهر ماه ۱۳۶۵» که لغو نشده‌اند (دفاتر ازدواج و طلاق)^{۷۰}

فتوکپی به جای رونوشت^{۷۱}

بند ۳۵- دادن فتوکپی به جای رونوشت از اسنادی که ادارات ثبت و سایر دواير دولتی با

^{۷۰} برخی مقامات سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و مقامات برخی سازمان‌های دیگر، مواردی را به عنوان بخشنامه یا نظر مشورتی راسا یا در پاسخ به استعلامات خطاب به مدیران کل ثبت استان‌ها جهت ابلاغ و اجرا در ادارات متبوع و همین دفاتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق صادر و ابلاغ می‌کنند.

این بخشنامه‌ها و... در فرایند اداری به طور نامحدود و نامشخص در موضوعات مختلف صادر شده‌اند، در سال‌های اخیر برخی افراد کتاب‌هایی با عنوان «مجموعه بخشنامه‌های ثبتی» و... تدوین و منتشر کرده‌اند که هر کدام منطبق بر سلیقه مولف تنظیم شده‌اند.

ولی به جهت حقوقی و تنقیحی، در حال حاضر صرفاً یک «مجموعه واحد بخشنامه‌های ثبتی» وجود دارد که طی بخشنامه شماره ۴۶۱۴/۱۰ مورخ ۱۳۶۵/۶/۱۹ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در قالب ۴۶۲ بند حاوی تنقیح و تلخیص تمام بخشنامه‌های صادر شده از ابتدا تا اول مهر ماه سال ۱۳۶۵ از سوی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، وزارت دادگستری و شورای عالی قضایی است.

لذا زائد بر این ۴۶۲ بند هرچه در کتاب‌های مختلف تحت عنوان «بند»، «ردیف»، «کد» و... آمده است، سلیقه مولفان کتاب‌ها بوده است و به همین جهت از لحاظ حقوقی ضروری است برای استناد حقوقی به بخشنامه‌های ثبتی و... صادر شده بعد از اول مهر سال ۱۳۶۵ حتماً به شماره و تاریخ و مرجع صدور آن تصریح شود.

همین ۴۶۲ بند هم در طول سال‌های پس از انتشار و مخصوصاً با توجه به تحولات اساسی نظام ثبت کشور در چند سال اخیر، دستخوش اصلاحات و تغییرات فراوانی شده است.

برخی از بندهای مجموعه بخشنامه‌های ثبتی تا اول مهر ماه ۱۳۶۵ یا صریحاً به موجب آرای هیئت عمومی دیوان عدالت اداری ابطال یا با صدور بخشنامه‌های موخر به طور صریح یا ضمنی نسخ شده‌اند و یا با وضع مقررات موضوع برخی بندها در قوانین و آیین‌نامه‌های بعدی - عمده‌تاً مصوب رئیس قوه قضاییه - موضوعاً منتفی شده‌اند.

در آخرین تحول مهم، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور با صدور بخشنامه ۱۴۰۰/۲۴۱۲۲۲ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲ با اشاره به اینکه «در قوانین و مقررات ناظر بر موضوع و همچنین در آیین‌نامه قانون دفاتر اسناد رسمی قانون سردفتران و دفترپاران مصوب ۱۴۰۰ نسبت به موضوعات و مفاد بندهای

از قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران

مصوب ۱۳۵۴/۴/۲۵ با آخرین اصلاحات تا ۱۴۰۱/۶/۲

ماده ۲۹- سردفتران و دفتریاران مکلفند علاوه بر رعایت تکالیف قانونی از نظاماتی که وزارت دادگستری برای آنها مقرر می‌دارد متابعت نمایند همچنین مواد ۴۹ تا ۶۹ قانون ثبت اسناد و املاک^{۱۳۵} در مورد مسئولان دفتر نسبت به سردفتران و دفتریاران و

^{۱۳۵} از قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰:

ماده ۴۹- «وظایف مسئولین دفاتر از قرار ذیل است:

۱- ثبت کردن اسناد مطابق مقررات قانون.

۲- دادن سواد مصدق از اسناد ثبت شده به اشخاصی که مطابق مقررات حق گرفتن سواد دارند

۳- تصدیق صحت امضا

۴- قبول و حفظ اسنادی که امانت می‌گذارند.»

ماده ۵۰- «هر گاه مسئول دفتر در هویت متعاملین یا طرفی که تعهد می‌کند تردید داشته باشد باید دو نفر از اشخاص معروف و معتمد حضوراً هویت آنان را تصدیق نموده و مسئول دفتر مراتب را در دفتر ثبت و به امضای شهود رسانیده و این نکته را در خود اسناد قید نماید.»

ماده ۵۱- «در مورد ماده فوق شاهی که یک طرف از اصحاب معامله را معرفی می‌نماید نمی‌تواند معرف طرف دیگر باشد.»

ماده ۵۲- «وقتی که مسئول دفتر نتواند به وسیله شهود معروف و معتمد هویت اشخاص را معین کند باید از ثبت نمودن سند امتناع نماید.»

ماده ۵۳- «مسئول دفتر نمی‌تواند اسنادی را که به منفعت خود یا کسانی که در تحت ولایت یا وصایت یا قیمومت او واقعند یا با او قرابت نسبی تا درجه چهارم یا سببی تا درجه سوم دارند و یا در خدمت او هستند ثبت نماید.»

ماده ۵۴- «در مواقعی که مسئول دفتر به واسطه مرض و امثال آن از انجام وظیفه معذور است عمل ثبت به عهده مسئول دفتر دیگری که در آن حوزه مأموریت دارد واگذار خواهد شد.

در مورد ماده ۵۳ اگر مسئول دفتر منحصر به فرد باشد مشارالیه با حضور امین صلح و مدعی‌العموم محل یا نماینده او سند را ثبت خواهد کرد.»

ماده ۵۵- «مسئول دفتر باید نمره و تاریخ ثبت را با تعیین دفتری که سند در آن ثبت شده در روی هر سندی که ثبت می‌شود قید کرده و به امضای خود ممضی و به مهر دائره ثبت برساند.»

ماده ۵۶- «اسناد باید حرف به حرف از اول تا آخر متن و حاشیه سجل و ظهر ثبت شود.»

از آیین‌نامه قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفترباران

مصوب ۱۳۹۹/۱۲/۲۸ رئیس قوه قضائیه^{۱۵۳}

ماده ۱۲-۱۵۴ - انتقال دفتربار از یک دفترخانه به دفترخانه دیگر با موافقت هر دو سردفتر و تأیید سازمان امکان‌پذیر است. در مواردی که سردفتر یا دفتربار بدون دلیل موجه با انتقال مخالفت نماید، سازمان بررسی و اقدام مقتضی به عمل می‌آورد.

فصل چهارم: قواعد اداری حاکم بر دفترخانه

مبحث اول: نحوه تنظیم و ثبت اسناد

ماده ۲۹-...

مبحث دوم: حضور و مرخصی سردفتران و دفترباران^{۱۵۵}

ماده ۵۹- سردفتران و دفترباران مکلفند در وقت اداری که کمتر از ۴۴ ساعت در هفته

۱۵۳ «آیین‌نامه قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفترباران» در تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۸ به تصویب رئیس وقت قوه قضائیه (حجت‌الاسلام سید ابراهیم رئیسی) رسیده است و با شماره ۹۰۰۰/۵۸۳/۱۰ مورخ ۱۴۰۰/۱/۱۰ در دبیرخانه رئیس قوه قضائیه ثبت شده است. این آیین‌نامه در تاریخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۴ طی نامه‌های مدیر کل دبیرخانه قوه قضائیه به استحضار رئیس وقت سازمان ثبت اسناد و املاک کشور رسیده و جهت درج در روزنامه رسمی به رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل روزنامه رسمی اعلام شده است. نهایتاً آیین‌نامه مذکور در ویژه‌نامه شماره ۱۳۸۹ سال هفتاد و هفت شماره ۲۲۱۴۹ روزنامه رسمی دوشنبه ۱۶ فروردین ۱۴۰۰ منتشر شده است.

۱۵۴ الف- ماده ۳۶ «نظامنامه دفاتر ازدواج و طلاق» مصوب ۱۴۰۱ شرایط انتقالی سردفتران ازدواج و طلاق را با رعایت ماده ۱۲ «آیین‌نامه قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفترباران» مقرر کرده است.

ب- «دستورالعمل بررسی نقل و انتقال سران دفاتر ازدواج و طلاق» مصوب ۱۴۰۰/۹/۱۷، را در صفحه ۷۷ همین کتاب ببیند.

۱۵۵ طبق ماده ۳۶ «نظامنامه سردفتران ازدواج و طلاق» مصوب شرایط مرخصی سردفتران مطابق مبحث دوم از فصل چهارم آیین‌نامه و شرایط انتقال سردفتران با رعایت ماده دوازده آیین‌نامه خواهد بود.